

Ecuador en de Galápagos eilanden

28 oktober - 26 november 2001

Tekst: Monique van Rijen-Bos
Foto's: Dick Bos

Bestemming Ecuador. Het is wel even vliegen, zo'n stuk van 10.102 kilometer, maar dan ben je wél ergens, op een prachtig stukje aarde. Met een oppervlak van ruim zeven keer Nederland is Ecuador het kleinste land van Zuid-Amerika. Er wonen ruim veertien miljoen mensen. Tot Ecuador behoren bovendien de unieke Galápagos-eilanden, op ongeveer duizend kilometer afstand in de Stille Oceaan.

Ecuador wordt door twee vulkanische bergketens verdeeld in drie klimaatzones.

De KLM vlucht gaat zondag 28 oktober tegen twaalfen 's nachts take-off richting Curaçao. Na een stop van een kleine twee uur kiest het toestel opnieuw het luchtruim, nu naar Guayaquil de grootste stad van Ecuador. En vanaf hier is het nog 272 kilometer naar de op 2850 meter hoog liggende hoofdstad Quito in de noordelijke sierra (hooggebergte).

Het is bij aankomst inmiddels maandag 29 oktober 09:07 uur lokale tijd. (15:07 uur Nederlandse tijd). We maken kennis met reisleidster Evelien Delhez en de altijd lachende chauffeur Ciro. Die dropt ons in hotel Real Audiencia aan het plaza Santo Domingo. Dat ligt onder toezienend oog van de heilige maagd van Quito, een groot beeld in het gebergte om de stad. We zijn met z'n achttien en na een nacht vliegen allemaal redelijk gaar. Ook de hoogte is te voelen. Voor de meeste geldt dat het aan energie ontbreekt om uitvoerig op onderzoek te gaan in Quito. Om wat nader kennis met elkaar te maken eten we 's avonds gezamenlijk in het restaurant van het hotel met uitzicht op de plaza. Daarna is het bedtijd

Dinsdag 30 oktober, vliegen we weer een stukje. Quito wordt verlaten om naar Lago Agrio in het noord-oosten te gaan. Hier staat de voor ons bestemde ranchera, een mooi woord voor een simpele bus met houten banken, al te wachten om ons naar Cuyabeno te brengen, een nationaal park in de Oriente (Amazonewoud).

Het eerste stukje van de route is over een nog enigszins acceptabele weg, maar al snel hobbelen we alle kanten op. Onderweg passeren we vele kilometers oliepijpleidingen. Olie vormt een belangrijke grondstof en een belangrijk exportproduct van Ecuador. Halverwege de dag stoppen we even in Pacayacu, een dorp van niks, om de door elkaar gehusselde inwendige organen weer in de juiste positie te krijgen en de maag te voeden met een lunch. Het maal bestaat uit kip met gebakken banaan, rode bieten en rijst. We maken ook kennis met de guaba, die lijkt op een langwerpige gedroogde cactus. Als je de huid open maakt zijn er een soort pitten zichtbaar voorzien van een zacht wit, pluizig omhulsel. Dit is eetbaar, een beetje zoetig van smaak en eigenlijk heel lekker. Dan is het tijd de reis te vervolgen, langs de Aqua Rico (rivier). Onderweg rijden we door dun bevolkt gebied. Slechts hier en daar staat een huisje op palen, armoedig maar verzorgd en opgevrolt met bakken bloemen. Rond 15:30 uur zijn we bij Cuyabeno in het Amazonegebied en stappen in een gemotoriseerde kano om de Rio Cuyabeno op te gaan. Het ruikt er heerlijk naar puur oerwoud en de bijbehorende geluiden zijn een genot voor het oor. Helaas laten de vogels, de producenten van

de fluittonen, zich maar spaarzaam zien. Iets na zessen is het donker. En dan ineens een boom in horizontale stand. De waterroute is versperd. De kano's, dus ook wij en alle bagage, kunnen niet verder. De mannen gaan als eerste de kano uit om via de boomstam een droog heenkomen te zoeken op de oever. Het is een hachelijk avontuur bij het schaarse licht van wat zaklampen. Iedereen weet zichzelf, hetzij hier en daar wat erg wiebelig, staande te houden. De vrouwen en een enkele manspersoon kunnen uiteindelijk blijven zitten omdat de kano na het vertrek van de meeste heren hoog genoeg komt te liggen om, met een flinke 'aanloop', over de stam te komen.

Primitieve omstandigheden in het Amazone-oerwoud.

Als de mannen, wederom ballancerend over de boomstam, terug aan boord zijn kunnen we verder. Een klein kwartiertje later zijn we op de eindbestemming en gaan aan land. Daar liggen matrassen onder klamboes op een grote houten plaat in the middle of nowhere. Het is aardedonker, dus morgen zien we wel hoe het er om ons heen allemaal uitziet. Nog even bij kaarslicht tandenpoetsen met water uit de fles en dan gaan we gestrekt. Tien uur is het wat de menselijke aanwezigheid betreft volledig stil. De junglegeluiden nemen de nacht over.

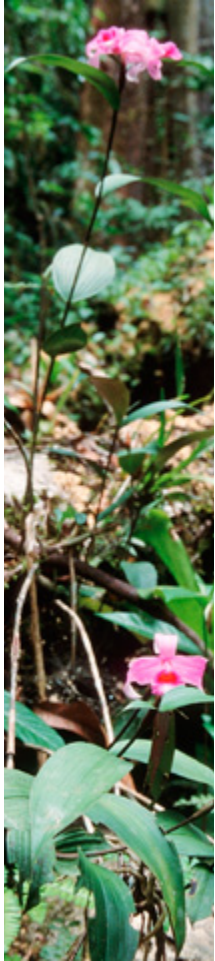

De mannen krijgen het balanceren op een boomstam redelijk onder de knie.

Het leven in het oerwoud slaapt langzaam in terwijl wij woensdag 31 oktober alweer ontwaken. Het is nog vroeg, zo rond zessen. Toilet maken kost weinig tijd, er is geen stromend water dus geen douche en geen spiegel die je confronteert met een onverzorgd uiterlijk. Het zal allemaal wel.

Na een stevig ontbijt trekken we met een kleine groep de jungle in onder leiding van gids José. Het is de droge tijd, maar de enorme klamme hitte doet ons uitbundig zweten zodat we toch erg nat worden. De jungle is fantastisch. En dieren, we horen ze wel maar zien ze helaas niet. Hier en daar is een prachtige wilde orchidee zichtbaar. Zompige blubber zuigt ons af en toe tot de kuiten de aarde in. José wijst ons op een boom waarin een soort naar citroensmakende mier leeft, de lemon-ant. Het insect is eetbaar en schijnt het hongergevoel te temperen. Wellicht iets voor de farmaceutische industrie om er afslankpillen van te produceren, maar wij wagen ons, op een enkeling na, niet aan de bewegende lemon-ants. Er zijn nog talloze planten met geneeskundige werking, zoals die met de sappen tegen nierontsteking en een soort boom met viagra-effecten, maar dan beter, volgens de chauvinistische gids. Joekels van prachtige helderblauwe vlinders fladderen af en toe langs en we zien ook gigantische Sequoia-bomen. Via boomstammen over watertjes en dikke blubbermassa's zijn we na een enerverende wandeling van bijna vier uur terug bij ons kamp.

Na een lunch is het tijd voor een kano-tocht op de Rio Cuyabeno. De boom die gisteravond de weg versperde ligt er uiteraard nog. Dus ook nu moeten een aantal groepsleden de kano uit.

Henk, een van hen, is verkrampd van angst. Trillend als een espenblad wacht hij zijn lot af, hopende niet in de rivier te belanden. Bij daglicht is het tafereel goed te volgen wat een hilarisch effect heeft op de anderen. Niet zo'n beetje ook, tranen lopen over onze wangen. Wat hebben we een lol om de opmerkingen en het bevende bijbehorende beeld. De spanning stijgt als de kano over de stam gaat en Henk nog meer doet wankelen. Maar hij brengt het, net als de anderen, droog tot een goed einde. We kunnen voort over de rivier onder een behoorlijk heet brandend zonnetje. De tocht is prachtig. We genieten van de Amazonebegroeiing die de rivier omzoomt. Het is niet voor te stellen dat al dit water volgende maand volledig is opgedroogd ten gevolge van de droge tijd die reeds is begonnen. Bij een lagune leggen we even aan voor een wandeling van een uur. Wederom zompige modder die ons lijkt op te willen zuigen. Er zijn ook spinnen met felle kleuren. Uitkijken dus, want dit is een herkenning voor hun giftig zijn. Een boom scheidt melkachtige vloeistof af na een inkeping in de bast. Deze melk schijnt een heilzame werking te hebben tegen diarree. Ook groeit in de lagune

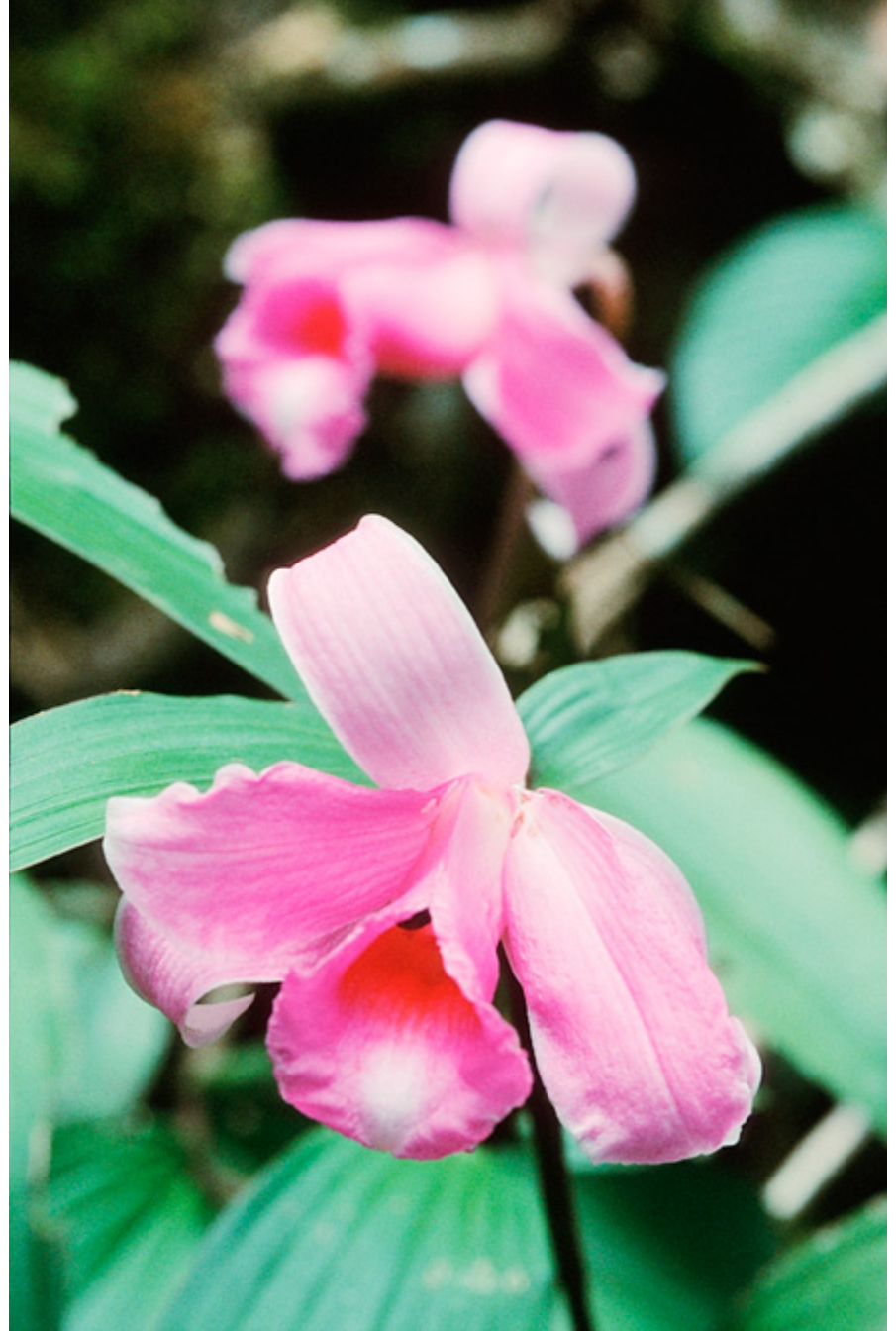

De enorme plankwortels werden vroeger gebruikt om berichten door te geven.

een sillyputtyboom. Het kneedbare spul wordt onder meer gebruikt bij de reparatie van kano's. Na de wandeling varen we naar een open plek. En terwijl de zon zakt en de volle maan zich al toont is het tijd om even te zwemmen. Héérlijk om al dat zweet van twee dagen even weg te spoelen. Eenmaal donker, zes uur dus, gaan we terug naar ons kamp. Onderweg lijken rode lampjes laag boven het water te branden: de ogen van kaaimannen.

Het primitieve oerwoudkamp in Cuyabeno.

In tegenstelling tot gisteren, hebben we vandaag, donderdag 1 november, wel te maken met een typisch regenwoudklimaat: regen dus. Poncho's komen nu goed van pas om per kano naar een stuk dicht bebost woud te gaan voor een fikse wandeling. De luchtvochtigheid kan niet ver van de honderd procent af zijn.

De plastic regenkleding laat iedereen hevig zweten terwijl het hemelwater de buitenkant van het lijf aanvalt. Het effect laat zich raden. Geen droge draad meer te vinden. De wandeltocht is verder verrassend. Op takken en boomstammen groeien hier en daar honderden minuscule paddestoeltjes. We zien een piepklein rood, dus giftig, kikkertje en dan weer een prachtige rode bloem of een enorm indrukwekkende woudreus: een giant Segoya. Het regenwoud is adembenemend, zeker voor hen die oog hebben voor detail. De kanotocht door het natte bos heeft eveneens wat. We zijn als enige op de rivier en met

de neerdalende regen geeft dat een heel apart sfeertje. Soms vliegt er een prachtig gekleurde ijsvogel over het water. Een bezoekje aan een dorpje volgt. Daar is te zien hoe primitief de bevolking leeft in huizen op palen.

Rond enen zijn we terug bij ons kamp voor een lunch. 's Middags wederom de rivier op, die ondanks de hevige buien verder is gezakt. De doorgang versperrende boom ligt daardoor dus weer hoger. De noodzakelijke 'balancing-act' is inmiddels een routinekunstje. De bedoeling van dit uitstapje is piranha's te vangen. Een weinig succesvolle onderneming, maar we hebben de grootste lol. We vangen boomstam, bijna stukken wang van groepsleden en verder van alles behalve vis. 's Avonds nuttigen we alweer het laatste maal op ons kamp.

Heden morgen, vrijdag 2 november, is er zo'n moment dat je je afvraagt waar we in hemelsnaam mee bezig zijn, en dan ook nog eens vrijwillig. Halfdrie opstaan, dat verzin je toch niet. In de Amazone is het overmacht, we moeten namelijk het enige vliegtuig zien te halen dat vandaag naar Quito gaat.

Dus na het opbreken van het kamp, alles te hebben ingepakt, een bakkie oploskoffie en sommigen een ontbijt, vertrekt de achttien koppige groep met twee kano's naar de ingang van het nationale park. Klokslag zeven uur zijn we op de plek van bestemming. Het is dan net één uurtje licht wat de mogelijkheid geeft te genieten van het ontwakende regenwoud. Er zijn toekans, ijsvogels en weer die schitterend, intens blauw gekleurde vlinders. De ranchera staat alweer gereed voor transport naar het vliegveld waarvandaan we tegen het middaguur vertrekken.

In Quito is het, net als in de rest van Ecuador, Allerzielen. En dat wordt gevierd! Ecuadoranen gaan traditiegetrouw naar de graven van hun overleden familieleden en eten er dingen die de dode graag at en roken en drinken wat de overledene gebruikte. We aanschouwen dit gebruik op een begraafplaats vlak bij Quito. De volgende stop is op bestemming Peguche, een klein dorpje tegen Otavalo aan. We zijn er tegen het eind van de middag en nemen onze intrek in hostel Aya Huma. Sinds Quito is hier weer eens warm water. Een wellust na de Amazone. Blubber komt uit het haar. Een douche is geen overbodige luxe, verkwikkend en heerlijk. Kleding laten wassen is ook een optie waar dankbaar gebruik van wordt gemaakt. Na het avondmaal, in het gezellige bijbehorende restaurant, is het bedtijd.

Zaterdag 3 november begint met een ontbijt in het zonnetje. Vervolgens is het mogelijk naar Otavalo te lopen om er uren rond te slenteren op de zogenoemde Poncho Plaza. Een geweldig leuke, zeer kleurrijke markt waar je volledig je ogen uitkijkt. Tassen, stoffen, riemen, tafelkleden, mutsen, truien, aardewerk, sierraden, tapijten, hoeden en allerlei leuke hebbedingetjes zijn er in overvloed.

De lokale bevolking ziet er net zo kleurrijk uit als de waar die zij kopen en verkopen. Anderen zijn traditioneel gekleed, voor de vrouwen is dat in zwartblauwe

rok met witte binnenkant en daarboven iets in bonte kleuren. De overeenkomst is in ieder geval een hoed, die draagt vrijwel iedereen. En zowel mannen als vrouwen hebben daar onder een paardenstaart. De mannen in Otavalo zijn beroemd om hun haardracht. De artiesten die deel uitmaken van muziekgroepen en met hun vrolijke muziek ook in diverse Nederlandse steden optreden, zijn allemaal afkomstig uit Otavalo of uit de directe omgeving. Er hangt op de Poncho Plaza een perfect sfeertje onder de warme zon. Er wordt hier goed afgedongen om in het bezit te komen van typisch ecuadoraanse goederen. We komen er de dag wel door. Sterker, deze is veel te snel om.

Per open vrachtwagen, eigenlijk een veewagen, worden we de ochtend van 4 november opgehaald voor een, wat lengte betreft, extreme wandeling. Helemaal tot op 3850 meter hoogte lopen we, langs een schitterend azuurblauw kratermeer, over de Cuicocha, een oude geërodeerde vulkaan.

De tocht is redelijk afmattend en duurt vier uur. Puffend en hijgend weten alle wandelaars de trip te voltooien. Iets anders is overigens ook niet mogelijk, want als je reeds bent aangevangen, en halverwege, is er geen weg meer terug. Eenmaal bekomen

Het tot hostel omgebouwde stationnetje staat onder Nederlands beheer.

van alle vermoeienissen rijden we nog naar de leermarkt in Cotacachi. Dit dorp is vernoemd naar de gelijknamige vulkaan. Cotacachi is bekend om de goede kwaliteit leer en inderdaad, het aanbod is geweldig en de prijzen zijn redelijk tot laag. We kopen fantastisch mooie, zeer goed afgewerkte leren weekendtassen, voor weinig. In vergelijking met de Nederlandse markt zijn er heel wat koopjes te halen. Na een gezellige avond tafelen liggen we op tijd in bed want zes uur in de ochtend staat ons vertrek gepland.

Zoals gezegd verlaten we de ochtend van maandag 5 november om klokslag zes uur Peguche. De bestemming is het natuurreservaat Maquipucuna, op de berghellingen van de Andes.

We passeren de vulkanen Cotacachi, Imbabura en Cayambe. In Yunguilla, een dorpje op de route, is het tijd voor een uitgebreid ontbijt. Tegen de middag zijn we er, in reservaat Maquipucuna op ongeveer 1300 meter hoogte. Hier ligt een fantastische lodge, die helemaal alleen voor ons is. Alles blijkt er ecologisch ingesteld te zijn, dus ook de maaltijden zijn volledig puur natuur en bovendien erg lekker wat voor de meeste toch het belangrijkste is. Er zijn forse wandelingen te maken, langs de rivier of alleen maar er naar toe. Het is ook mogelijk vanaf de ontbijtplek in Yunguilla naar de lodge te lopen. Op menig uithoudingsvermogen is al dat lopen een behoorlijke aanslag. Na een overheerlijk maal ligt iedereen dan ook op tijd in bed. Om tien uur is het stil.

Dinsdag 6 november. Zijn we soms gek geworden? Kwart over vier opgestaan, vrijwillig! Een uur later gaan we lopen, vooral omhoog. Daar zit namelijk de Rode Rotshaan. Ons is een mooi tafereel beloofd om mee te maken. Dat maakte de korte nacht weer enigszins goed.

De Rode Rotshaan (uit de reisgids).

Eén vrouwtje wordt omringd door minstens tien mannetjes die allemaal naar haar gunsten dingen. Dus veel kabaal maken en om de dame heen vliegen om maar zoveel mogelijk op te vallen en indruk te maken. Uiteindelijk is één mannetje de uitverkorene. De anderen druipen teleurgesteld af. Zij krijgen morgen, net vóór het krieken van de dag, een nieuwe kans wanneer het hele circus weer komt opdraven om zich opnieuw zo gunstig mogelijk te vertonen aan het vrouwtje. Half acht zijn we weer terug bij de lodge waar het ecologisch verantwoord ontbijt reeds staat te wachten: cakejes in bananenbladeren, müsli en fruit. Naarmate de ochtend vordert wordt het weer mooier. Prettig voor ons, maar helaas voor de bewoners in deze

omgeving. Zij hebben allerlei zaden gezaaid die na verloop van tijd een oogst moeten opleveren. Zonder regen gaat dat feest niet door. Het nevelwoud is al weken verstoken van regen en kurkdroog, terwijl het hier kletsnat had moeten

zijn. Het is namelijk regentijd. 's Middags bekijken we mooie vogels die overal om de lodge zitten, maken we wandelingen of pakken een boek om daarmee lekker in een hangmat te vertoeven. Liefhebbers kunnen ook nog zwemmen. Een heerlijke dag, die ook voor de inwendige mens iets plezierigs in petto heeft. Het avondmaal is weer smullen en uiteraard ecologisch verantwoord.

Vele tinten groen, ontelbare insecten en nog veel meer! Je kijkt je ogen uit in het oerwoud.

Halfacht ontbijt. Daarna verlaten we vandaag, 7 november, het Maquipucuna-reservaat. We reizen per pick-up. En die ervaring maakt weer eens duidelijk dat iemand met een zwak gestel een reis als deze beter niet kan maken.

We worden volledig geshaket en moeten alert blijven op boven de weg hangende boomkruinen. Niet op tijd bukken en je bent op z'n minst een oog kwijt. We zien wel veel, zoals knalrode en felblauwe

vogels, maar ook prachtige bloemen. Dan is daar de evenaar, de echte. Als kenmerkend punt staat hier een klein monument waarop onder meer staat dat de regering van Ecuador de nullijn

presenteert. Erg veel stelt het allemaal niet voor. Dat is wel het geval, ongeveer acht kilometer verderop. Een imposant monument markeert er alwéér de evenaar. Helaas blijkt er ergens een rekenfoutje te zijn gemaakt, waar men jaren na de oprichting van het monument pas achter kwam. De ware plek werd bij de herberekening natuurlijk ook ontdekt en daar moest toen ook maar een monumentje komen. Het imposante exemplaar is omgeven door de commercie. Je kunt er eten en drinken in diverse tentjes, er staat een museum, een postkantoor en je kunt er de nodige souvenirs kopen. Na een snelle lunch en een kijkje in het museum wordt het vervolg van de reis in gang gezet. Eindbestemming is de magnifieke koloniale hacienda 'Hostería La Ciénega', van de familie Lasso die dit kleine, luxe paleis al zo'n driehonderd jaar in bezit heeft. De entree, via een lange oprijlaan, is imposant. Strak in het pak zittend personeel staat ons reeds op te wachten. Overal langs de wanden van chique ingerichte ruimten, hangen indrukwekkende schilderijen. Er zijn twee binnenplaatsen waaromheen kamers liggen. Deze zijn groot en soms voorzien van een open haard. Maar het meest blij is iedereen toch weer met de heerlijke douches. Tijdens een reis als deze is dat altijd weer het summum van genot. Gezamenlijk genieten we van het diner om vervolgens niet al te laat te gaan slapen.

Om halfzeven rinkelt de wekker. Donderdag 8 november. Inpakken, aankleden en wegwezen. Zeven uur vertrekken we, naar de over diverse pleinen verdeelde dierenmarkten en de groentenmarkt in Saquisili.

Een geweldig spektakel, je weet werkelijk niet wat je ziet. Een kleurrijk en druk gebeuren, echt heel erg leuk. Vrouwen in hun bonte kleding proberen tegenstribbelende varkens mee te krijgen en koeien kijken met lodderige ogen naar hun eventueel nieuwe eigenaar. Overal is eten te koop en geurende dampen stijgen dan ook uit de nodige potten en pannen. Je kijkt er je ogen uit. Op een pleintje verder wordt gehandeld in kleine dieren zoals kippen, cavia's, konijnen, puppy's en kleine katjes. De beesten zijn hier duidelijk van weinig betekenis want er wordt lang niet zo zachtvaardig mee omgegaan als in Nederland. Kippen, ontdaan van hun snavels, zitten dicht tegen elkaar in getraliede hokken. De meeste zullen vanavond hun eind vinden in de soep of als kluif. Schattige hondjes en katjes zitten met enkele tientallen bijeen gepropt in jute zakken. Af en toe zien de arme diertjes kans een hap lucht op te vangen wanneer iemand interesse toont en de zak open maakt. Te snel is de ochtend alweer om en zijn de markten afgelopen. Jammer!

Inmiddels breekt de tijd aan voor de Cotapaxi (5897 meter), de hoogste nog actieve vulkaan ter wereld. We gaan hem beklimmen, tenminste zij die willen. Het gebied rond de vulkaan doet denken aan een verlaten maanlandschap. Kale bergen in diverse kleuren wisselen elkaar af. Er blijkt geen mens te bekennen en je waant je alleen op de wereld.

Het is adembenemend, net als de vulkaan tijdens de beklimming, maar dan letterlijk. Mensen hebben er makkelijk last van hoogteziekte, worden misselijk, sloom en duizelig. Bovendien heerst er een ijzige kou wat niet bevorderlijk is voor het menselijk welzijn. De Boabab onderneming begint op 4500 meter. Daar stopt de bus en begint de klim tot op 4800 meter waar een hutje staat. Het lijkt maar een rotstukje, maar neemt toch makkelijk een uur in beslag. De temperatuur, in vergelijking met die van de ruim twintig graden beneden, blijkt extreem. De algemene groepsmening klinkt unaniem uit diverse kelen:

‘het was zwaar’. Eenmaal van de berg af, heeft menigeen pas oog voor het schitterende landschap, want dat is het. Kale bergen in uiteenlopende aardetinten wisselen elkaar af. Er is niemand, de wereld is op deze plek helemaal af. Na een gezellig tafelen, ligt iedereen om halftien ergens voor dood. Dat total losse groepsgevoel zal wel door de hoogte komen.

Een adembenemend uitzicht vanaf de Cotapaxie.

Jammer, maar vrijdag de 9e november, verlaten we om acht uur 's morgens alweer de hacienda 'Hostería La Ciénega'. De drie uur durende tocht naar Baños leidt over prachtige wegen. Vrouwen wassen kleding in kleine riviertjes en beekjes. Opvallend is het contrast tussen arm en rijk.

Het Andesgebergte ligt er schitterend bij als een grote lapjesdeken waar gele, rode, bruine en groenige tinten tegen elkaar aan zijn gestikt. Prachtig, zeker met de zon er op. Eenmaal in Baños worden we geïnstalleerd in 'Le Petit Auberge', een primitief, maar heel gezellig, knus hotelletje. Er zijn diverse opties om de middag door te brengen. Wandelend in de groene, bergachtige omgeving, of gewoon even de stad in. Ook kan te paard een tochtje worden gemaakt, klimmend naar een waterval. Beide tochten blijken geweldig te zijn met fantastische uitzichten. 's Avonds eten we in de stad. Er zijn zat tentjes die iets aardigs kunnen voorschotelen. We kiezen voor een gerecht met heel veel knoflook; waanzinnig lekker!

Prachtige plaatjes tijdens de wandeling in de omgeving van Baños.

De ochtend van 10 november begint met de conclusie dat paardrijden ernstige bilpijnen tot gevolg heeft. Vervolgens blijkt een 'goedemorgen' andere mensen op de vlucht te doen slaan van de knoflookwalmen die met de vriendelijke woorden mee het lichaam verlaten.

Na het ontbijt verplaatst de groep zich naar de Chimborazo, de hoogste berg van Ecuador en met zijn 6310 meter ook de hoogste ter wereld. Dat komt door de ligging nabij de evenaar. Vanaf het middelpunt van de aarde gemeten en door de centrifugele kracht van het draaien van de aarde ligt de top verder van het middelpunt dan die van de Mount Everest. Degenen die het nu wel geloven met de beklimming van bergen, worden losgelaten in Riobamba.

Richting Chimborazo verandert de wereld in een maanlandschap. Er grazen Vicuñas, een soort wilde lama. Hun vacht levert enorm dure wol op. Per kilo hangt er een prijskaartje aan van rond de \$200. Tegen de avond zijn we in Urbina, een klein stationnetje 'in the middle of nowhere', omgebouwd tot een boerderij-achtig pand. Het ligt er formidabel bij, in een prachtige omgeving maar het is er wel enorm koud. Weer eens douchen is een optie, maar gezien de temperatuur zou dat onderkoeling tot gevolg hebben, dus houden we dat met z'n allen voor gezien. Een gezamenlijk, overheerlijk maal wordt genuttigd bij knapperend haardvuur, wijn en live muziek. We overnachten een beetje jeugdherbergig met vieren of zessen bij elkaar. Om halftien ligt iedereen, want morgen moeten we gezond weer op, om halfvijf.

'Daar hoog in de bergen' op de Chimborazo.

Zoals gezegd, halfvijf opstaan op deze stervenskoude ochtend van 11 november. Wassen en tandenpoetsen doen we massaal even niet. Precies een half uur later is het vertrek naar Riobamba om vervolgens om halfzes op het dak van een trein te zitten.

Het is er een volslagen gekkenhuis van verkopers die kussentjes willen slijten en bananen of frisdrank willen verkopen. Dat boven op de trein en zich met moeite een weg banend over de talloze benen. Gelukkig is er ook iemand met heerlijke koffie, warm en sterk.

Slechts vijf minuten later dan gepland klinkt een snerpend conducteurfluitje over het perron. De trein beweegt, we vertrekken. Nou, daar kan de NS nog een puntje aan zuigen. De route blijkt verpletterend mooi. De Andes wisselt steeds van decor en kleur.

Geel wuivend gras volgt op groene bebossing, dan weer rode aarde oplopend naar diverse bruintinten. De reis is een belevenis en de temperatuur loopt gelukkig al snel op. Er gebeurt van alles, zowel op, in als rondom de trein. Eerlijk waar, dit was het vroege opstaan en het trotseren van de kou buiten het warme bed alleszins waard. Na een lunch sluiten we de dag af in Inga-pirca, in een fantastisch onderkomen met prima bedden, een goede badkamer en heerlijk heet water op een schitterend plekje.

Na te hebben uitgeslapen tot halfacht en na een zeer uitvoerig ontbijt lopen we maandag 12 november in slechts vijf minuutjes naar de overblijfselen van de Inca's, die in 1430 van Peru naar Ecuador trokken. Een gids vertelt over hun geschiedenis en hoe zij leefden terwijl we her en der tussen de ruïnes banjeren.

De Inca's woonden slechts zestig jaar in Ecuador waarvan dertig in Ingapirca. Daarna kwamen de Spanjaarden. Ecuador kent daardoor maar weinig

In Ingapirca staat een van de weinige Inca-ruïnes van Ecuador.

Inca-ruïnes, waarvan er maar weinig zijn blootgelegd. De ruïnes van Ingapirca liggen tegen het centrum van de gelijknamige stad. Opvallend is de specifieke Inca bouwstijl. Grote blokken liggen precies tegen elkaar, bijna naadloos. Er kan geen haar tussen. De vorm en plaats van ramen en deuren hebben een bepaalde hogere betekenis waar de zon een belangrijke rol in speelt. Fascinerend! Daarna is het tijd voor een wandeling in de natuur rond Ingapirca. Het is behoorlijk klimmen en dalen, klauteren en volop genieten. Het is hier weer helemaal top. Tegen het eind van de middag zijn we in Cuenca, na Guayaquil en Quito de grootste stad van Ecuador. Het onderkomen is hotel Conquistador, een vier sterren hotel, althans naar Ecuadoraanse maatstaven. Naar de Nederlandse is het hooguit twee.

Dinsdag 13 november. Cuenca blijkt een weinig bijzondere stad met hier en daar wat typische straattaferoeltjes die leuk zijn even te observeren. We lopen wat langs de rivier en bekijken de bloemenmarkt. Maar het hoogtepunt van vandaag is ongetwijfeld de aankoop van een voorraadje rode wijn.

's Avonds hebben we het met een groepje zelf maar gezellig gemaakt door gezamenlijk te gaan eten. Fijn, de volgende dag verlaten we Cuenca om, ongeveer dertig kilometer westelijker, te wandelen in El Cajas, een waanzinnig mooi gebied dat zeer kenmerkend is voor het Andeshoogland. Een soort Madurodam onder de bossen, dit zogenoemde páramolandschap, op een hoogte van 3000 tot 4500 meter. Er groeien allemaal kleine plantjes en bloemetjes

zoals de Aguarungo (ananasbloem), oranje bloemetjes, Chuquiragua genaamd, en de Cubilan, een eetbare plant die werkt tegen hoogteziekte. Er bloeien minitulpjes met geel en rode strepen, zeer kleine blauwe bloempjes Girasab genaamd en Muña, een plantje dat naar zilverpoets ruikt en getrokken als thee tegen buikklachten werkt. Er liggen ook twee schitterende meren: Laguna Negra en Laguna Larga. Er groeit korstmoss: Orega de Piedra, die aanvoelt als een oorlelletje. Helaas begint het na een poosje te regenen. Maar goed, we mogen niet klagen, hebben ook een paar droge uren gehad. Het was al met al een

Een adembenemend mooie tocht door het hooggelegen El Cajas.

heerlijke dag en na de wandeltocht krijgen we een prima lunch voorgeschoteld. 's Avonds is het laatste avondmaal. De groep gaat immers splitsen: een deel reist naar huis, het andere naar de Galápagos.

Na een trip van bijna vijf uur door het boeiende Andesgebergte, arriveren we 15 november in Guayaquil. Gosj, wat een desillusie. Overal toeterende automobilisten, naar pis stinkende straten afgewisseld met rioolluchten en penetrante uitlaatgassen. Na alle rust en schoonheid van dit land in de wouden, krijg je het hier aardig voor de kiezen.

Het idee slechts één dag van de Galápagos-eilanden af te zijn behoed je voor een depressie. Het is niet anders. Guayaquil heeft nou eenmaal het vliegveld waarvandaan we moeten vertrekken om de duizend kilometer naar Baltra af te leggen. Guayaquil heeft geen enkele charme of iets anders aantrekkelijks.

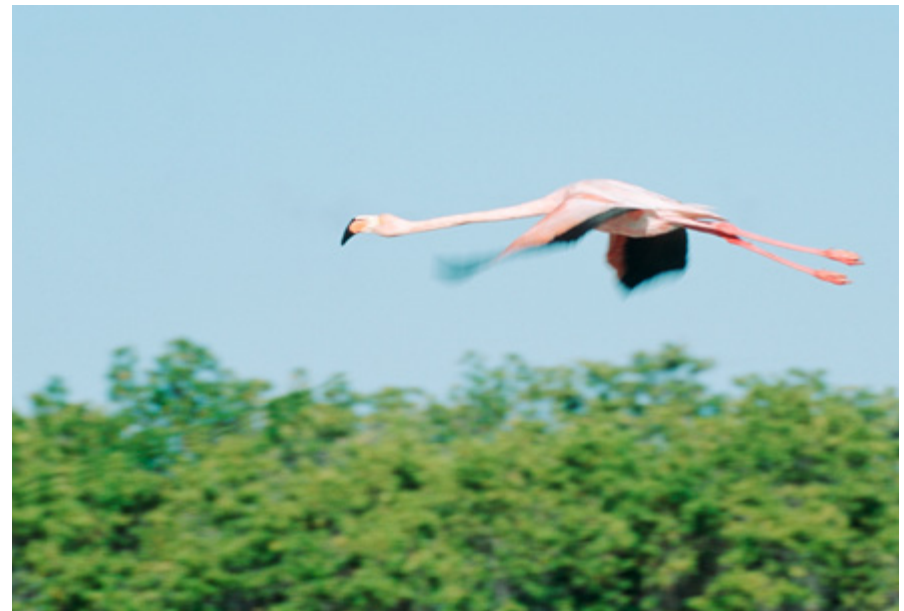

Van deze stad rijdt het ene deel van de groep verder naar Isla de la Plata, ook wel Klein Galápagos genoemd omdat hier een deel van de dieren voorkomt, die ook op de grote eilandengroep leeft. Met z'n tienden overnachten we in Guayaquil. Met de taxi verlaten we de ochtend van de 16^e november hotel Alexander, onze verblijfplaats, en Guayaquil. De rit naar het vliegveld is een belevenis op zich. Links en rechts passeert van alles en halen wij anderen weer in. Tegen alle verwachtingen in, overleeft iedereen dit autoritje. Bagage wordt vervolgens op het vliegveld gecontroleerd op levensmiddelen en dan kunnen we vliegen, over de Stille- of Grote oceaan, op naar een hoogtepunt van de reis waar we lang naar uit hebben gekeken.

Islas Galápagos!

De boeing 727 raakt 12:44 uur het grondgebied Baltra op de Galápagos, letterlijk de schildpadden-eilanden. Met een klein wiebelig bootje varen we naar de Yolita dat we met ons vertrouwde groepje van tien, aangevuld met twee nieuwelingen, een weekje zullen bevolken.

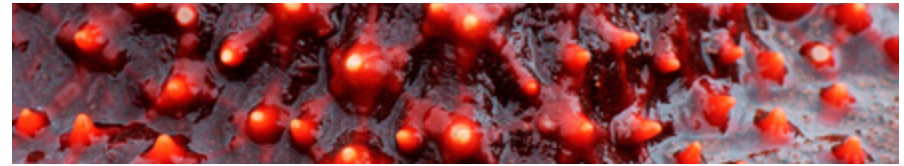
Voor diezelfde dag staat reeds het eerste eiland op het programma: Santa Cruz. Feest voor de liefhebbers, wat wij allen zijn. Zwarte leguanen, pelikanen, flamingo's en fantastische roodblauwe krabben. Het is geweldig! 's Avonds blijkt er zelfs een taart te zijn gemaakt voor Dick, want die is jarig. Knap werk van onze kok José, gezien de primitieve omstandigheden in zijn keukentje van één vierkante meter. Geheel volgens de traditie slaat Dick geblinddoekt een pop kapot, die Marjon en Ton hebben geregeld. Hij krijgt een Cd'tje van ze met traditionele muziek van een groep uit de omgeving van Otavalo. De pop valt uit elkaar en snoep valt overal. Het is leuk. Na een dronk op Dick gaat iedereen zijn kooi in. Het is klein en behelpen, maar ach, we komen uiteindelijk voor de dieren.

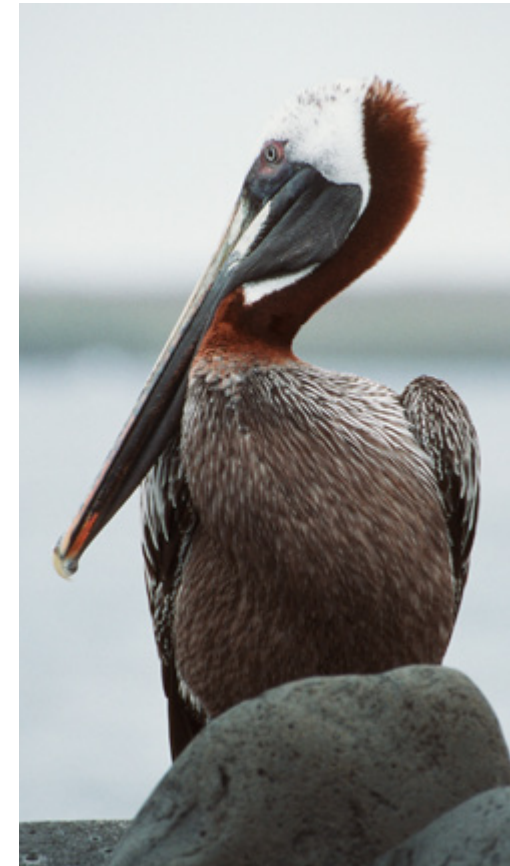

Zaterdag 17 november. Het met rood strand omzoomde minieilandje Rabida is vandaag het eerste doel. We worden verwelkomd door talloze zeeleeuwen, en ze zijn enig. Op het strand liggen prachtige zeesterren en aan een vrijgezellenmeertje brullen alleenstaande mannen. Ook staan er volop 'Palos Santos', heilige bomen waar wierook vandaan wordt gehaald.

Het ongerepte eiland is fantastisch. We genieten volop. Na een heerlijke lunch aan boord van ons intieme bootje is Sombrero Chino aan de beurt, die de naam dankt aan haar vorm. En dat is inderdaad die van een Chinese hoed. Wederom zeeleeuwen, maar ze vervelen nog lang niet. Dit eilandje, eigenlijk niet meer dan een hele grote steen, bestaat volledig uit zwart lava begroeid met rode bloemen. Mooi en heel anders dan de andere eilandjes. Het eind van de middag stomen we op richting Bartolomé.

Zondag 18 november gaan we aan wal van het eiland Bartolomé. En het is opnieuw een hele belevenis. Veel groen dit keer, pinguïns en een Galápagoshavik die tot zeer dichtbij is te benaderen. Uiteraard hier ook die gezellige zeeleeuwen. Het is ons bovendien al eerder opgevallen, dat op elk eiland een ander soort cactus groeit en ja hoor, we zien hier inderdaad weer een nieuw exemplaar.

Pinguïns op de evenaar...

Na een lunch en aansluitende siësta, varend in de zon om bij te komen van alle geweldige indrukken, is het tijd voet te zetten op San Salvador. Dit eiland is helemaal zwart en kaal. Zo ver je kunt kijken ligt die enorme, door de zon opgewarmde zwarte massa. Vierkante kilometers van fascinerende patronen, die doen denken aan spaghetti, darmen en ander kronkelwerk. Geen centimeter is gelijk. Er blijkt onverwacht een soort van mini-oase te zijn met enkele bomen en struiken. Het enige geluid is het getjilp van één enkele vogel. Het eind van de middag, zo rond vijven, stappen we weer in ons bootje om terug te gaan naar de Yolita. Kok José heeft weer een lekker hapje klaar staan: bananenbeignets. Na een snelle koude douche, want warm water is er niet, is het alweer tijd voor ons diner. Niet te laat ligt iedereen in z'n kooi. Alweer een dag voorbij. Maar wat een wereld!!

Het om zijn vele vogels bekendstaande eiland Seymour is onze volgende bestemming. Op 19 november stappen we aan wal en het is meteen raak. De beroemde blauwvoet-Jan-van-Genten en de Swallowtails met rood omrande ogen zitten massaal op de kant voor een warm welkom. Amerikaanse Oestervangers met rode puntsnavel en de Fregatvogel met zijn enorme rode keelzak, het is hier helemaal geweldig voor de vogelliefhebber.

Het eiland heeft eigenlijk iets spookachtigs door de enorme, met witte vogelpoep besmeurde en ogenschijnlijke dode, bomen. Bij wat regen zullen die echter weer tot leven komen. Uiteraard liggen zeeleeuwen ons weer te vermaken langs de kustlijn. Een pasgeboren jong wordt steeds weggespoeld en probeert uit alle macht, keer op keer de rotsen te bereiken. Op een ander deel van het eiland staan grote cactussen met enorme ronde bladeren, waartussen weer vele vogels zitten. Het vogeleiland Seymour is heerlijk om te zijn. In de middag stomen we op richting Santa Cruz waar de zee intens turquoise blauw is. Vissen in de meest prachtige kleuren zijn hier heel duidelijk zichtbaar. Prachtig! Bij Punta Tortuga zitten met name zeeschildpadden. En we zien er echt heel wat, maar ook een manta en haaien. De Galápagos-eilanden zijn helemaal geweldig en ook vandaag was weer een toppertje.

Een heuse territoriumstrijd van leguanen, een boeiend schouwspel.

Heel vroeg in de ochtend van de 20^e november zijn we bij South Plaza Island. North Plaza Island is ontoegankelijk voor bezoekers, maar zou anders hetzelfde voor ons in petto hebben als het South Plaza Island, met name veel leguanen.

De inmiddels overbekende zwarte zeeleguaan zit hier, maar ook zeldzame exemplaren, zoals de met geelgroene kop geschapen landleguaan. Dit is het zoveelste prachtige eiland, vol met aparte cactussen en rood gekleurde kruipende begroeiing, het zogeheten carpet weed. Dit dient als voedsel voor

de leguanen. Natuurlijk zitten ook hier weer legio zeeleeuwen, altijd weer leuk om naar te kijken. In de wateren er omheen vertoeven manta's en schildpadden, van die joekels. In twee uurtjes hebben we het hele eiland uitvoerig gezien, gaan aan boord van ons schepje en varen naar Santa Fé.

Onderweg zien we regelmatig grote vinnen boven de golven uitsteken, wat aangeeft dat er haaien moeten zitten. Verder is er niemand. We zijn echt, zo lijkt

het, helmaal alleen op de wereld. Voor Santa Fé is het mogelijk even te zwemmen tussen manta's, schildpadden en zeeleeuwen in het kristalheldere water. Het doet denken aan Bounty-eiland, maar zelfs dan nóg mooier. Het ziet er zo aantrekkelijk uit, dat zelfs Dick er zomaar in één keer induikt. Een miraculeus verschijnsel. Meestal gaat hij namelijk stukje bij beetje, heel voorzichtig met een gezicht 'oh, wat is het koud' uitstralend in slakkengang het water in. Santa Fé zelf wordt bevolkt door alweer een zeldzame landleguaan. In tegenstelling tot het eerder aangetroffen soort is deze zandkleurig met iets groenigs. Van de naar schattig nog slechts vier overgebleven exemplaren, troffen we er twee. De cactussen hier zijn ook weer anders, zoals dus op elk eiland. Deze verhouten van binnen en gooien vervolgens hun stekels af. Over blijft een prachtige roodachtige houten stam met cactus 'bladertool'. Verder is het allemaal dor en droog. Zodra de regentijd in december aanbreekt, schijnt dat echter op slag te veranderen. Al het dood ogende hout komt dan tot leven en kleurt het eiland fris groen. Voor je het weet is ook deze vijfde dag Galápagos alweer zo goed als voorbij. Op het achterdek van de Yolita is het met een goede bak koffie nagenieten bij ondergaande zon. Nog even wordt de omgeving in de hoofden opgenomen, de rust, het kabbelende water, de cactussen van

Santa Fé aan de horizon. Het eiland ligt erbij als een zilveren berg met een koperen randje onder deze laatste zonnestrallen. De Galápagos-eilanden, ja dit moet echt onbetwist het mooiste stukje op aarde zijn.

Albatrossen komen slechts in de broedperiode aan land en alleen op Española.

Española staat vandaag de 21^e op het programma. Eerst het westelijke Punta Suarez, dan Gardner Bay aan de oostkant. Op alle Galápagos-eilanden bij elkaar zitten zo'n dertigduizend zeeleeuwen, dus ook hier op Española zitten ze weer.

Mockingbirds komen er op je hand zitten als je water in de aanbieding hebt en er zijn albatrossen, uniek voor de Galápagos. Het jong lijkt op Pino van Sesamstraat, een enig beest dat na ongeveer zes maanden kan vliegen. Na een jaar vervangt een wit verendek het pluizige bruin. Ook zien we Masked Boobies, oftewel Jan-van-Genten met een masker en de geinige Bluefoot Boobies waarvan er velen een jong hebben. We verlaten Punta Suarez voor de lunch en varen vervolgens naar Gardner Bay aan de andere kant van Española waar de zee een droom is, het zand heel fijn en parelwit. Zwemmend tussen de zeeleeuwen en wat zon tot ons nemend ziet eenieder machteloos toe hoe de tijd alweer een dag weg tikt.

Een bijzondere waarneming: de Red-billed Tropic Bird op zijn nest in een grot.

Afgelopen nacht van deze 22^e november zijn we van Española naar Santa Maria gevaren. De te bezoeken locaties zijn Post office Bay, Punta Cormorant en Isla Campeón. Post office Bay is tegenwoordig alleen nog een geintje. Je kunt er nog steeds een kaart of brief achterlaten. Mocht er dan ooit een toerist langskomen die zich geroepen voelt een poststuk mee te nemen omdat hij of zij uit dat land, dat dorp of die stad komt, bestaat de kans dat het stuk ooit op de bestemming aan komt.

Verder is er een grot, gevormd door een enorme lavatunnel, om even in te kruipen. Helaas zijn hier geen dieren, zelfs geen zeeleeuw. Punta Cormorant is genoemd naar een op de Galápagos voorkomende vogel. Een soort die niet

kan vliegen vanwege de te kleine vleugels. Op het strand schitteren groene stukjes glas. Het blijkt koraal te zijn. De lucht die we opvangen verraadt al dat er in de buurt flamingo's moeten zijn. Het klopt. Ze wandelen parmantig als roze zuurstokken door een grote plas. 's Middags varen we, gedeeltelijk begeleidt door dolfijnen, naar Santa Cruz, de laatste Galápagos-haven. Ons verblijf in dit paradijs zit er namelijk bijna op. Die avond nemen we dus alvast afscheid van de bemanning die we voorzien van fooien. In een lokale bar drinken we nog wat voor we aan boord de laatste nacht ingaan. Een

schrle troost is dat we afscheid kunnen nemen van de zeer beperkte ruimte. In een aantal hutten kun je niet eens met tweeën naast elkaar staan.

Vervelend maar helaas een onontkoombaar gegeven, het is vrijdag 23 november, de laatste dag op de Galápagos-eilanden. Ter afsluiting van een indrukwekkende, fantastische week bezoeken we het Darwin-center waar we de 'Long-neck' landschildpadden kunnen aanschouwen.

Oude, jonge, kleine en hele grote, ze maken alle deel uit van een project met als doel de reuasachtige schildpadden op de Galápagos te herintroduceren, omdat ze door toedoen van de mens bijna waren uitgeroeid! Het gaat nu gelukkig weer de goede kant op met de schildpadden populatie op de Galápagos.

Dan is het écht zover. Vanaf Baltra vliegen we via Guayaquil naar Quito om onze vakantie af te sluiten. Het enige prettige is dat we, na de minimale en ook nog eens koude watervoorziening aan boord, weer eens het genoegen van een warme waterstraal kunnen ervaren. En met een échte douche de haren wassen, is eveneens een feest.

De 24ste struinen we straten en pleinen van Quito af. In vergelijking met Guayaquil en Cuenca is Quito redelijk leuk. Maar uiteindelijk is ook Quito een stad met veel getoeter van automobilisten, allerlei andere drukte en stank. Gelukkig troffen we het met het weer.

Dat is heerlijk en geeft de kans in een parkje de laatste zonnestralen voor dit jaar op te doen. Verder de kathedraal beklommen dat beloond werd met een prachtig uitzicht over de stad. In een van de torens bleek het mogelijk koffie te drinken, dus dat deden we. 's Avonds met ons kleine, gezellige groepje voor het laatst gezamenlijk gegeten. Toch wel een beetje een verdrietige afsluiting omdat het er simpelweg opzit. En dat is natuurlijk jammer.

Zondag 25 november om kwart voor zes staat de bus klaar voor de rit naar het vliegveld en vertrek naar Nederland. Dat is extra vroeg want er is voor vandaag een volkstelling gepland, met als doel de burgerlijke stand bij te werken. Dat gaat hier op Zuid-Amerikaanse wijze. Iedereen is schijnbaar opgedragen om vanaf negen uur thuis te zijn. Dat geldt dus ook voor de chauffeur. Helaas voor ons, want daardoor moeten wij bijna twee uur eerder het bed uit. Kwart voor elf stijgen we op.....

